



**Generale Synode  
De Gereformeerde Kerken in Nederland  
Hasselt 2011**

**Besluiten**

t.a.v. de

**Gereformeerde Kerk (dolerend) Dalfsen**

**genomen door de Generale Synode op 17 en 31 maart 2012**

## **BESLUIT 1**

### **BESLUIT 1:**

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Hasselt, bijeen op 26 November 2011, spreekt het hartelijke verlangen uit naar volledige kerkelijke eenwording met de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen.

### **GRONDEN 1:**

1. De Generale Synode van Emmen 2009 heeft met dankbaarheid geconstateerd dat er in 2010 in Dalfsen een Vrijmaking van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft plaatsgevonden. Gezien de gronden voor deze Vrijmaking constateerde deze synode eveneens met dankbaarheid dat de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op hetzelfde fundament staat van Schrift en Belijdenis.  
Zij sprak de vurige wens uit dat er een eenheid in waarheid met deze gemeente mag komen overeenkomstig Joh. 17: 11b, 21, 22 en zoals de kerk naspreekt in art. 28 NGB (GS Emmen 2009/2010, acta art. 92).
2. De Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft daarop te kennen gegeven dat zij wil komen tot kerkelijke vereniging met De Gereformeerde Kerken. Hiervan is door de synode met dankbaarheid kennis genomen.
3. De Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft in zijn brief van 7 maart 2012 uitgesproken “Wij verklaren van harte geheel en onvoorwaardelijk in te stemmen met de Heilige Schrift en de drie formulieren van enigheid.”

## **BESLUIT 2**

### **OVERWEGINGEN 2:**

#### **1. Uitgangspunten**

##### **1.1. Kerkelijke gemeenschap**

Naar Gods Woord en de belijdenis is het de roeping van de ware gelovigen en van de kerken in elke plaats en elk land om te staan naar kerkelijke gemeenschap met allen, die met hen eenzelfde geloof belijden en handhaven in prediking en dienst, kerkregering en tucht, en wel in eenheid van kerkelijk samenleven in elke plaats en land; waar dit door geografische afstanden, taalbarrières of andere oorzaken niet mogelijk is zal er door kerkelijke correspondentie kerkelijke gemeenschap geoefend moeten worden (GS Groningen 1978, art. 139).

##### **1.2. Ware kerk**

Het is tevens de roeping van de ware gelovigen en kerken met ijver en goede voorzichtigheid uit het Woord Gods te onderscheiden wat de ware kerk is, om met die ware kerk gemeenschap te oefenen en kerkelijke gemeenschap af te wijzen met kerken die openlijk van de leer en de ordeningen van het Woord Gods afwijken, of die zich schismatiek hebben afgescheiden van de ware kerk (GS Groningen 1978, art. 139).

### 1.3.Kerkverband

Het bevel van Christus zoals samengevat in art. 28 NGB om zich te verenigen met de ene katholieke kerk, geldt ook voor een plaatselijke kerk en voor een kerkverband van ware kerken (zie GS Hoogeveen 1969, art. 350; GS Zwolle 2007/2008, art. 22).

Met betrekking tot de roeping (a) en de wil (b) en het streven (c) tot vereniging heeft de GS Hoogeveen het volgende overwogen met betrekking tot haar contacten met de Christelijke Gereformeerde Kerken in de periode 1946-1969:

- I a. Dat het naar Gods Woord (o.a. Joh. 17 : 11, 17, 20, 21; Filipp. 1 : 27-2 : 4; Efeze 3 : 14-4 : 16; 1 Tim. 3 : 15, 16) en de daarop gegronde belijdenis (o.a. art. 28 N.G.B. en antw. 55 H.C.) de roeping der ware christgelovigen en van de kerken is te staan naar kerkelijk samenleven met allen, die met hen eenzelfde geloof belijden en bewaren de leer, die naar het Woord Gods is en door de Gereformeerde Kerken in deze landen beleden is in de aangenomen Formulieren van Enigheid;*
- I b. dat blijkens de „Acte van Afscheiding of Wederkeer” van oktober 1834 de tot deze belijdenis naar het Woord Gods weergekeerde kerken ook die ware katholiciteit der kerk begeerd hebben, toen ze verklaarden gemeenschap te willen zoeken met alle ware gereformeerde lidmaten en zich te willen verenigen met elke op Gods Woord gegronde vergadering;*
- I c. dat aanstonds na de vrijmaking de generale synode van Groningen 1946 en ook de volgende generale synoden van de Gereformeerde Kerken in Nederland hebben uitgesproken dat de Christelijke Gereformeerde Kerken met haar „staan op dezelfde basis van Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid” en dat derhalve gestreefd moet worden met haar te komen tot eenheid van kerkelijk samenleven onder de klem van het Woord Gods en de beloften, sub a en b genoemd;*
- (GS Hoogeveen 1969, art. 350)*

### 1.4. Daadwerkelijk verenigen

De ware katholiciteit van de kerk blijkt uit het daadwerkelijk verenigen in plaats van naast elkaar leven in goede relatie.

Het commissierapport dat als bijlage bij art. 350 gevoegd omschrijft dit als volgt:

*Men zal de waarachtigheid-van-het kerk-zijn moeten bewijzen door zich haastig te verenigen. God beware ons ervoor, dat we naast elkaar zouden gaan leven in goede broederzin, in bredere correspondentie; er is maar één ding geoorloofd: samen ons buigen onder de heerschappij van Christus om ons door Hem te laten vergaderen in enigheid des geloofs. (...)*

*Om die ware katholiciteit van de kerk in Nederland te dienen door te streven naar vereniging met kerken, die op deze katholieke grondslag staan, hebben onze kerken sinds de vrijmaking zo volhardend gezocht om tot eenheid van kerkelijke samenleving met de Chr. Geref. Kerken te komen. Daartoe hebben nu zeven synoden met haar deputaten voortdurend het appèl gedaan op de chr. geref. synoden, als vertegenwoordigend haar kerken. Onder de klem van het gebod van Christus, ook in art. 28 N.G.B. beleden. (GS Hoogeveen 1969, Bijlage bij art. 350: Acta pag. 620, 621, 640)*

### 1.5.Samenleven volgens de kerkorde

De Gereformeerde Kerken hebben de roeping tot het zoeken van kerkelijke eenheid, zoals verwoord in overweging 1-4, gestalte gegeven in de instructies van haar deputaten binnenlandse betrekkingen (DACOBB).

De Generale Synode van Zwolle 2007/2008 heeft het criterium van het kerkelijk samenleven naar de Gereformeerde kerkorde speciaal vastgelegd in een besluit ten behoeve van de instructies voor de genoemde deputaten (GS Zwolle 2007/2008, acta art. 69, besluit 3).

## **2. Relatie met de Gereformeerde Kerk (dolerend) Dalfsen**

### 2.1. Wens tot eenheid

De Generale Synode te Emmen 2009/2010 heeft ter beantwoording van een aan haar gerichte vraag van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen uitspraken gedaan over de Vrijmakingen van 2003 en 2010, die zij beschouwde als het werk van de Here. Daarbij heeft zij ten aanzien van het komen tot vereniging met de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen in art. 92 de vurige wens uitgesproken:

*dat er een eenheid in waarheid met deze gemeente mag komen overeenkomstig Joh. 17: 11b, 21, 22 en zoals de kerk naspreekt in art. 28 NGB.*

*(GS Emmen 2009/2010, art. 92).*

### 2.2. Broederlijke uitnodiging

In een brief aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft de GS Emmen een broederlijke uitnodiging doen uitgaan om tot kerkelijke eenheid te komen met een beroep op Psalm 133. De kerkenraad werd daarin verwezen naar de scriba van de meest naburige gemeente, dat is de gemeente te Zwolle e.o., in geval hij wenst te spreken over vereniging en naar deputaten binnenlandse betrekkingen indien hij de beslissing tot vereniging nog niet wenst te nemen (GS Emmen 2009/2010, art. 92).

### 2.3. Verzoek tot samenwerking

De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Dalfsen heeft na het ontvangen van de in overweging 2.2. genoemde brief, contact gehad met de deputaten van De Gereformeerde Kerken voor nader overleg. Na een aantal gesprekken heeft hij besloten

*“aan het kerkverband van de DGK het verzoek te doen om te willen komen tot samenwerking met de GKD te Dalfsen in de vorm van een zusterkerkrelatie naar analogie van de zusterkerkrelatie met kerken in het buitenland zoals beschreven in artikel 47 KO”.*

Dit voorstel bevatte naast een wijziging van de door de GS Leeuwarden 1990 (art. 93) vastgestelde regels terzake van het zenden van afgevaardigden naar kerkelijke vergaderingen, voorwaarden m.b.t. de kerkgrenzen. Daarbij verklaarde de kerkenraad, dat er groei moet zijn naar volledig kerkelijk samengaan (brief d.d. 10 november 2011).

### 2.4. Vrijmakingen 2003/2004 en 2010

- . In zijn brief d.d. 10 november 2011 vermeldt de kerkenraad van Dalfsen voorts er geen moeite mee te hebben om in de Vrijmaking van 2003 ook de hand van de Here te zien. Voor de kerkenraad is dat, tezamen met de uitspraak van GS Emmen 2009/2010 om in de Vrijmaking van 2010 in Dalfsen de hand van de Here te zien, een goede basis om samen verder te gaan.

### 2.5. Belemmeringen

- . Als belemmeringen die nu nog een volledige kerkelijke samenleving in de weg staan, noemt de kerkenraad:
  - (a) vragen die in de gemeente te Dalfsen leven, met name vanwege het “verschil in klimaat”;
  - (b) de synodebesluiten die De Gereformeerde Kerken hebben genomen in de periode tot 2010, deze besluiten moeten nog getoetst worden;

(c) de synodebesluiten van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, zoals het besluit over het actieve vrouwenkiesrecht, genomen vóór februari 2010 en waarvan de kerkenraad nog geen afstand heeft genomen, deze besluiten moeten nog beoordeeld worden. Ten aanzien van de voorgestelde relatie denkt de kerkenraad voorlopig aan een periode van circa 1 jaar, “afhankelijk van de snelheid waarmee de bovengenoemde punten afgerond kunnen worden”.

#### 2.6. Verschil van inzicht

Het bovengenoemde verzoek (sub 2.3) heeft desgevraagd niet de instemming gekregen van de deputaten, maar is wel met instemming van de deputaten door de kerkenraad van Dalfsen gezonden naar de generale synode.

#### 2.7. Route van geleidelijkheid

De kerkenraad van Dalfsen ziet de voorgestelde zusterkerkrelatie als een route van geleidelijkheid naar volledige kerkelijke eenheid en niet als een poging om kerkelijke vereniging uit de weg te gaan.

#### 2.8. Belemmeringen bestaan

Door de kerkenraad van Dalfsen zijn in een schrijven d.d. 7 maart 2012 antwoorden gegeven op vragen, die hem gesteld zijn door de Generale Synode te Hasselt n.a.v. het verslag van de deputaten ACOBB. Hieruit blijkt dat naar het oordeel van Dalfsen de in overweging 2.5. genoemde belemmeringen nog bestaan, waardoor er nog geen kerkelijke samenleving mogelijk is

#### 2.9. Bedreigingen voor de vrede

Wanneer gevoelens van ‘verschil in klimaat’ en ‘huiver’ een verhindering vormen om elkaar van harte in liefde volledig te aanvaarden, zijn ze een bedreiging voor de vrede bij kanselruil en avondmaalsviering (Rom. 15:2-7; 1 Kor. 10:16).

#### 2.10. Eén ware kerk op één plaats

De voorgestelde kerkelijke relatie naar analogie van een buitenlandse zusterkerk relatie, resulteert in het formaliseren van een situatie dat er meer dan één kerk van Christus op dezelfde plaats voorkomt, terwijl de roeping van Christus is om de gemeenschap der heiligen plaatselijk gestalte te geven in één lichaam (art. 28 NGB).

### **BESLUIT 2:**

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Hasselt, bijeen op 26 November 2011, wijst het verzoek van de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen af om als een route van geleidelijkheid naar volledige kerkelijke eenheid een samenwerking met elkaar aan te gaan in de vorm van een zusterkerkrelatie naar analogie van de zusterkerkrelatie met kerken in het buitenland zoals is beschreven in art. 47 KO.

### **GRONDEN 2:**

1. De Gereformeerde Kerken in Nederland hebben voor het samenleven in een kerkverband naar de norm van Schrift en belijdenis, de Gereformeerde (Dordtse) Kerkorde aanvaard. Overeenkomstig de Acta van Afscheiding of Wederkeer van 1834, en de Acta's van Vrijmaking of Wederkeer 1944 en 2003, zoeken de kerken andere vergaderingen die met haar staan op hetzelfde fundament van Schrift en belijdenis en die voor hun samenleven

de aangenomen kerkorde willen naleven (zie ook GS Groningen 1946, art. 88; GS Groningen-Zuid 1978, art. 139; GS Zwolle 2007/2008, art. 69, besluit 3).

2. Gemeenschap van Woord en sacrament tot uiting komend in wederzijdse openstelling van kansel en avondmaalstafel, vraagt een kerkelijk samenleven met volledige erkenning van ambten en onbelemmerde gemeenschap der heiligen. Derhalve is in 1869 en 1892 hiermee gewacht tot volledige kerkelijke eenheid was vastgesteld (Handelingen van de Synode van de Christelijke Afgescheiden Gereformeerde Kerk Middelburg 1869, art. 25; Handelingen van de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk, Leeuwarden 1891, 19<sup>e</sup> zitting, art. 184; Acta der derde voorlopige synode van Nederduitsche Gereformeerde Kerken, 's Gravenhage 1891, art. 55, pag. 82; zie ook GS Mariëberg 2005, art. 25. G.1.9 en G.2.6).
3. De door de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen voorgestelde tijdelijke kerkelijke relatie naar analogie van een buitenlandse zusterkerkrelatie van art. 47 KO, waarbij geen sprake is van een geografische afstand of taalbarrière, is niet in overeenstemming met de kerkorde (KO art. 1, 31, 84) en recente geldige uitspraken van generale synoden (GS Groningen-Zuid 1978, art. 139; GS Leeuwarden 1990, art. 93; GS Zwolle 2007/2008, art. 69, besluit 3).
4. Het bestaan van menselijke factoren die belemmeren elkaar te aanvaarden verhinderen een gezamenlijke avondmaalsgemeenschap (Hand. 2: 42; Rom. 15: 2-7; 1 Kor. 10:16; 1 Kor. 11: 28, 29; Ef. 4: 1-6; Fil. 2: 1-5; Kol. 3: 12-15; V&A 55, 76 HC; art. 28, 35 NGB); deze belemmeringen dienen daarom te worden weggenomen voordat volledige kerkelijke eenheid kan worden vastgesteld.
5. Het formaliseren van de situatie dat er meer dan één kerk van Christus op dezelfde plaats voorkomt, stemt niet overeen met de roeping om de gemeenschap der heiligen plaatselijk gestalte te geven (art. 28 NGB). Hier is de ware eenheid van de kerk in geding en ook het gezag van Christus als Heer van de Kerk.

### **BESLUIT 3**

#### **OVERWEGINGEN 3:**

1. De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft aangegeven dat hij nog tijd nodig heeft om tot volledige kerkelijke eenheid te komen met De Gereformeerde Kerken en het samenleven in hun kerkverband.
2. Als belangrijkste zaken die nog tijd vragen, heeft de kerkenraad van Dalfsen genoemd:
  - Het leven van vragen in de gemeente, o.a. met betrekking tot “verschil in klimaat”.
  - De door De Gereformeerde Kerken genomen synodebesluiten welke nog inhoudelijk getoetst moeten worden.
  - De GKv-synodebesluiten die wel in Dalfsen van kracht zijn en niet in DGK van kracht zijn; omtrent deze synodebesluiten wil Dalfsen het gesprek aangaan met DGK.
3. Het bevordert duidelijkheid op de weg naar eenwording als de belemmeringen op de weg naar volledige eenwording zodanig concreet kenbaar worden gemaakt dat er met elkaar over doorgesproken kan worden, om deze op te heffen.

4. Het is belangrijk om aan de kerkenraad van Dalfts en, desgevraagd, bereidheid te tonen om door te spreken over het zgn. verschil in klimaat en de geldigheid van GKv-synodebesluiten die binnen DGK niet van kracht zijn.
5. Er zijn, na de in een brief d.d. 7 maart 2012 gegeven beantwoording van vragen die door de generale synode gesteld zijn aan de kerkenraad van GKD, onduidelijkheden blijven bestaan en tevens worden in deze brief vragen gesteld aan DGK.

### **BESLUIT 3:**

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Hasselt, bijeen op 26 November 2011, besluit om aan de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfts en te verzoeken in te stemmen met de volgende intentieverklaring:

*De Gereformeerde Kerken als Generale Synode te Hasselt bijeen op 26 november 2011, en de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfts en spreken wederzijds het hartelijke voornemen uit om binnen een periode van één jaar na het verklaren van dit voornemen, over te gaan tot volledige kerkelijke eenheid in een samenleving op basis van de Gereformeerde kerkorde; zij zullen daartoe naar vermogen alles in het werk stellen dat in deze periode alle belemmeringen tot deze kerkelijke eenheid zo snel mogelijk weggenomen zijn.*

### **GRONDEN 3:**

1. Het is een gebod van de Here, waaraan de kerk met vreugde mag voldoen, om zo snel mogelijk tot volledige kerkelijke eenheid te komen, wanneer met dankbaarheid aan de Here wederzijds mag worden vastgesteld dat men als kerk op hetzelfde fundament staat en daadwerkelijk leeft (art. 28 NGB).
2. Het blijft een geboden taak van zorgvuldigheid om elkaar te bevragen op de kenmerken van de ware kerk (art. 29 NGB).
3. Niet-confessionele factoren mogen als zodanig geen rechtmatig beletsel vormen voor volledige kerkelijke eenheid, wanneer in dankbaarheid mag worden vastgesteld dat de kenmerken van de ware kerk worden vertoond en dat er geen verschil in principiële zaken van leer, dienst en tucht bestaan (Rom. 15: 2-7; Ef. 4: 1-6; Fil. 2: 1-5; art. 27-29, 32 NGB).
4. Naar vermogen zal er alles aan gedaan moeten worden om de belemmeringen, die nu nog door de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfts en worden opgemerkt en de onduidelijkheden die bij De Gereformeerde Kerken nog m.b.t. uitspraken van de Gereformeerde Kerk te Dalfts en bestaan, zo snel mogelijk weg te kunnen nemen bij Gods Woord, de belijdenis van de kerk en de gereformeerde kerkorde. Tegelijk zal daarbij ook het noodzakelijke geduld dienen te worden getoond.

### **BESLUIT 4**

### **OVERWEGINGEN 4:**

1. De Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen schrijft in zijn brief d.d. 10 november 2011 dat hij de synodebesluiten die m.i.v. de GS Mariënberg 2005 zijn genomen nog niet heeft beoordeeld. Daaronder vallen ook de synodebesluiten die revisies betreffen van oude GKv- synodebesluiten die genomen zijn door GS Ommen 1993, GS Berkel & Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en GS Zuidhorn 2002/2003.
2. De kerk te Dalfsen heeft van een aantal GKv-synodebesluiten publiek afstand genomen bij de Vrijmaking in Dalfsen in 2010. Aan andere besluiten van de GKv zijn zij nog gebonden (brief d.d. 7 maart 2012).
3. De Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft te kennen gegeven met De Gereformeerde Kerken in gesprek te willen gaan over bovengenoemde besluiten, zoals die betreffende het actieve vrouwenkiesrecht. Zij ziet overigens geen “onoverkomelijke obstakels” m.b.t. de besluiten genomen m.i.v. de GS Mariënberg 2005 (brief d.d. 10 november 2011 en brief d.d. 7 maart 2012).

#### **BESLUIT 4:**

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Hasselt, bijeen op 26 November 2011, spreekt uit dat bij volledige kerkelijke eenwording de gemeente te Dalfsen gedurende 3 jaar na de vereniging het recht heeft om bij de eerstvolgende synode revisie te vragen van besluiten die in de periode voorafgaand aan de vereniging door DGK-synoden zijn genomen, met ingang van GS Mariënberg 2005.

#### **GRONDEN 4:**

1. De Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen heeft geen deel uitgemaakt van het kerkverband van De Gereformeerde Kerken ten tijde van het tot stand komen van de genoemde synodebesluiten.
2. Het dient de eenheid in de waarheid niet, wanneer men naar art. 31 KO gebonden is aan de besluiten van de meerdere vergaderingen, als daartegen niet ingediende principiële bezwaren zouden bestaan.
3. Wanneer er bij toetsing aan de Heilige Schrift, de Belijdenis van de kerk of de kerkorde in de genomen besluiten afwijkingen worden ontdekt, wordt naar art. 31 KO de eenheid gediend door revisie ervan mogelijk te maken.

#### **BESLUIT 5:**

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Hasselt, bijeen op 26 November 2011, besluit de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op de hoogte te stellen van haar besluiten m.b.t. zijn voorstellen als beantwoording van de haar toegezonden brieven van 10 en 11 november 2011 en 7 maart 2012; ze zal daartoe aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) Dalfsen een brief met overwegingen, besluiten en gronden zenden en hem verzoeken om deze brief door een commissie mondeling aan hen toe te laten lichten.